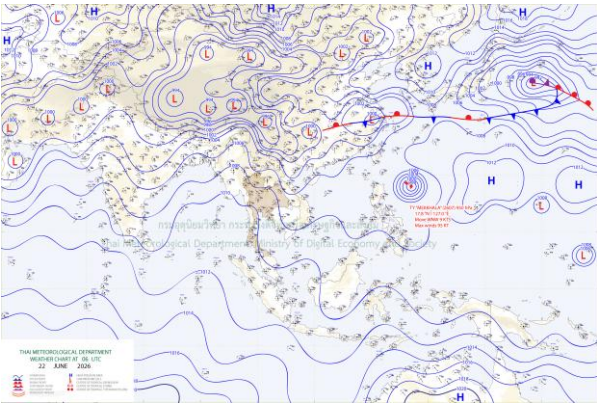

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 22 มิถุนายน 2569 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 พยากรณ์อากาศประจำวัน 12.00 น.

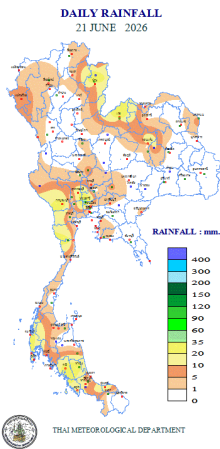

แผนที่อากาศผิวพื้น วันที่ 22 มิถุนายน 2569 เวลา 13:00 น.

ประเทศไทยมีฝนลดลง เนื่องจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้กำลังปานกลางที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทยมีกำลังอ่อนลง ขอให้ประชาชนระวังอันตรายจากฝนฟ้าคะนองไว้ด้วย

สำหรับคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันตอนบนมีกำลังปานกลาง โดยมีคลื่นสูง 1-2 เมตร ส่วนทะเลอันดามันตอนล่างและอ่าวไทยมีคลื่นสูงประมาณ 1 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 2 เมตร ขอให้ชาวเรือบริเวณทะเลอันดามันและอ่าวไทยเดินเรือด้วยความระมัดระวัง และหลีกเลี่ยงการเดินเรือในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนอง

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 21 มิ.ย. 69 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 22 มิ.ย. 69

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.คลองหลวง	ปทุมธานี	44.6	ฝนตกหนัก
2	อ.เมือง	เลย	34.4	ฝนตกปานกลาง
3	อ.ท่าวังผา	น่าน	29.4	ฝนตกปานกลาง
4	อ.เมือง	กาญจนบุรี	27.7	ฝนตกปานกลาง
5	อ.เมือง	ตรัง	26.7	ฝนตกปานกลาง

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 22 มิ.ย. 69)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 42,707 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 56 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 18,748 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 36) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (43,224 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 56) มากกว่าปี 2568 จำนวน 517 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 66.01 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 101.27 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 34,047 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 39,859 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 56 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 16,320 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 34) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (40,441 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 57) มากกว่า ปี 2568 จำนวน 582 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 50.56 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 83.80 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 31,067 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม				รับได้อีก ล้าน (ม.)		
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.		ใช้การ	% ใช้การ
เหนือ	8	24,825	13,384	54	6,640	37	92	1,184	699	59	609	56	100	26,009	14,083	54	7,248	38	11,925
ตอน.	12	8,368	3,627	43	1,975	29	234	2,209	1,074	49	902	44	246	10,577	4,702	44	2,877	33	5,876
กลาง	3	1,419	364	26	304	22	28	419	204	49	174	45	31	1,838	568	31	478	27	1,270
ตะวันตก	2	26,605	17,622	66	4,345	33	9	170	91	53	80	50	11	26,775	17,713	66	4,425	33	9,062
ตะวันออก	6	1,515	424	28	329	23	54	1,118	466	42	404	38	60	2,633	890	34	733	30	1,743
ใต้	4	8,194	4,438	54	2,728	42	44	727	314	43	260	39	48	8,922	4,752	53	2,987	42	4,170
รวม	35	70,926	39,859	56	16,320	34	461	5,828	2,848	49	2,428	45	496	76,754	42,707	56	18,748	36	34,047

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิติ์ แคว้นน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 12,971 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 52 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 6,275 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 35 ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 15.19 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 30.37 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 11,900 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับ ได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	7,580	56	3,780	39	7.66	15.68	15.00	15.00	5,882
สิริกิติ์	4,992	52	2,142	32	5.17	7.10	11.91	11.96	4,518
ภูมิพล+สิริกิติ์	12,573	55	5,923	36	12.83	22.78	26.91	26.96	10,399
แคว้นน้อยฯ	252	27	209	23	1.17	2.60	1.73	1.73	687
ป่าสักชลสิทธิ์	147	15	144	15	1.19	1.97	1.73	1.73	813
รวมทั้งหมด	12,971	52	6,275	35	15.19	27.35	30.37	30.42	11,900

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 7 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ แคว้นน้อยบำรุงแดน (27%) อ่างฯ ป่าสักชลสิทธิ์ (15%) อ่างฯ ขุนด่านปราการชล (14%) อ่างฯ คลองสิียด (12%) อ่างฯ นฤปดินทรจินดา (25%) อ่างฯ แก่งกระเจาน (28%) และอ่างฯ ปราณบุรี (19%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิง แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำปิง แม่น้ำน่าน แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 484 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 563 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +17.96 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 7.74 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 120 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 140 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.93 ม.รทก. (เมื่อวาน +16.09 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.81 ม.รทก. (เมื่อวาน +6.02 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 191 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 195 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 139 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 45 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 7 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 6 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 6 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 102 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 107 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 21 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 41 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 274 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 310 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุ้งทอง (ปตร.มะขามเฒ่า-อุ้งทอง) 22 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสี้ยว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสี้ยว) 11 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 70 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 121 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 50 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 309 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 306 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		16 มิ.ย. 69	17 มิ.ย. 69	18 มิ.ย. 69	19 มิ.ย. 69	20 มิ.ย. 69	21 มิ.ย. 69	22 มิ.ย. 69		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.15	0.16	0.17	0.17	0.18	0.17	0.16	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกพรุ จ.นนทบุรี	0.18	0.18	0.17	0.17	0.18	0.19	0.20	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนบกพรุชลประทานสามเสน กทม.	0.19	0.19	0.18	0.18	0.19	0.19	0.20	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 22 มิ.ย. 69	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	3.05	-9.75
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	6.32	-9.68
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	3.52	-8.68
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	4.16	-7.84
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	4.22	-8.28
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	4.61	-9.89

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

3. ผลกระทบด้านการเกษตร

3.1 ภัยแล้ง ช่วงภัย 1 เม.ย. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี ฉะเชิงเทรา ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และนครศรีธรรมราช เกษตรกร 4,453 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 8,646 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,112 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 362 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 7,173 ไร่ สสำรวจพบความเสียหาย เกษตรกร 128 ราย พื้นที่ 997 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 819 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 178 ไร่ วงเงิน 1,818,083 บาท ช่วยเหลือแล้ว เกษตรกร 8 ราย พื้นที่ 4 ไร่ วงเงิน 16,799 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 12 มิ.ย. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.2 อุทกภัย ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ชัยนาท ตราด ลำปาง และลำพูน เกษตรกร 1,919 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 1,500 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,400 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 95 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 5 ไร่ สสำรวจพบความเสียหาย เกษตรกร 6 ราย พื้นที่ 56 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 53 ไร่ และพืชไร่และพืชผัก 3 ไร่ วงเงิน 76,290 บาท ช่วยเหลือแล้ว เกษตรกร 1 ราย พื้นที่ 3 ไร่ วงเงิน 5,940 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 12 มิ.ย. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.3 วาตภัย ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 43 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร กระบี่ กาฬสินธุ์ กำแพงเพชร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท ชัยภูมิ เชียงใหม่ เชียงราย ตรัง ตราด ตาก นครพนม นครราชสีมา นครศรีธรรมราช น่าน บุรีรัมย์ พะเยา พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ มหาสารคาม แม่ฮ่องสอน ระยอง ลำปาง ลำพูน ศรีสะเกษ สกลนคร สงขลา สตูล สุโขทัย สุราษฎร์ธานี หนองคาย อุดรธานี อุดรดิษฐ์ อุทัยธานี อุบลราชธานี ชัยนาท เชียงราย สระบุรี และสิงห์บุรี เกษตรกร 5,899 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 16,409 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 526 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 12,465 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 3,418 ไร่ สสำรวจพบความเสียหาย เกษตรกร 1,550 ราย พื้นที่ 6,673 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 102 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 6,192 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 379 ไร่ วงเงิน 13,931,350 บาท ช่วยเหลือแล้ว เกษตรกร 275 ราย พื้นที่ 416 ไร่ วงเงิน 1,227,815 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 12 มิ.ย. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

4. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

- เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง อุบลโกศ-บริโกศ พิษไร่ และอุทกภัย ในช่วงฤดูฝน ปี 2569 จำนวน 1,914 เครื่อง ได้ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อช่วยเหลือตามพื้นที่ประจำสัปดาห์ วันที่ 8 - 14 มิถุนายน 2569 งานขาดแคลนน้ำ จำนวน 14 เครื่อง ในเขตจังหวัดสุโขทัย ปราจีนบุรี ชัยนาท และฉะเชิงเทรา

- เตรียมความพร้อมสนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ รวมทั้งหมด 203 คัน ประกอบด้วย ภาคเหนือ 54 คัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 49 คัน ภาคกลาง และภาคตะวันตก 37 คัน ภาคตะวันออก 25 คัน และภาคใต้ 38 คัน

5. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 27 พ.ค. 69)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. หนอนห่อใบข้าว 2. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 3. โรคไหม้ข้าว 4. หนอนกอข้าว 5. โรคขอบใบแห้ง 6. โรคใบสีส้ม 7. โรคใบขีดสีน้ำตาล 8. เพลี้ยจักจั่นสีเขียว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (พิจิตร และหนองคาย) จำนวน 64 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (มุกดาหาร หนองคาย สุรินทร์ และชัยภูมิ) จำนวน 161 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชัยภูมิ หนองคาย บุรีรัมย์ ขอนแก่น และร้อยเอ็ด) จำนวน 349 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ขอนแก่น บุรีรัมย์ สกลนคร และกาฬสินธุ์) จำนวน 19 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (บุรีรัมย์) จำนวน 40 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาฬสินธุ์) จำนวน 9 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด สกลนคร และอุบลราชธานี) จำนวน 40 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาฬสินธุ์) จำนวน 3 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u>	- หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ กำจัดพืชอาศัย และเมื่อตรวจพบผีเสื้อหนอนห่อใบข้าว และพบใบข้าวถูกทำลายในข้าวอายุ 15-40 วัน ให้ใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม - ควบคุมระดับน้ำในนาข้าว แบบเปียกสลับแห้ง เมื่อตรวจพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัย ให้ใช้สารกำจัดแมลง - ถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวแนะนำให้ใช้ชีวภัณฑ์ ดังนี้ ฟันเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก ฟันเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร - เผาตอซังหลังการเก็บเกี่ยว ใช้น้ำท่วมและไถดินเพื่อทำลายหนอนและดักแด้ของหนอนกอข้าวที่อยู่ตามตอซัง - ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) หากพบอาการของโรครุนแรงให้พ่นทุก 7 วัน เมื่อเริ่มพบอาการของโรคบนใบข้าว แนะนำให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช - กำจัดวัชพืช และพืชอาศัยของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะนำโรค ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงพาหะ - สามารถลดความรุนแรงของโรค โดยใช้ปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ หากพบโรครุนแรงของโรครุนแรงในระยะแตกกอ ให้ฉีดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา - ใช้แสงไฟล่อแมลงและทำลายเมื่อมีการระบาดรุนแรง ปลุกข้าวพร้อม ๆ กัน และปล่อยพื้นที่ว่างไว้ระยะหนึ่ง เพื่อตัดวงจรชีวิตของแมลง
มะพร้าว	1. ด้วงแรด 2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 29 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ภูเก็ต ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,344 ไร่ การระบาดลดลง 45 ไร่ พื้นที่ระบาด 39 จังหวัด (นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ ลำพูน กาฬสินธุ์ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุดรธานี กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี	- ตัดทลายและขุดดอกมะพร้าวที่ไร่สีขามะพร้าวเข้าทำลายนำไปเผาทำลายนอกแปลง ให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็ก ห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน - ปล่อยแตนเบียนบราคอน เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ หรือปล่อยแตนเบียนไซทริโครแกรมมา เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ ใช้สารเคมีอิมามิกติน-เบนโซเอท โดยมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ฉีดเข้าลำต้น และมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า 12 เมตร เช่น มะพร้าว น้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ทำน้ำตาลให้ใช้วิธีการพ่นสารทางใบ - ตัดยอดมะพร้าวที่ถูกหนอนและตัวเต็มวัยของแมลงตำหนามกัดกินไปเผาทำลาย ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส ควบคุม

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. แมลงค้ำหนาม	นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี กระบี่ ชุมพร ตรัง ปัตตานี พังงา พัทลุง และสตูล) จำนวน 27,240 ไร่ การระบาดลดลง 33 ไร่ พื้นที่ ระบาด 25 จังหวัด (เพชรบูรณ์ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,777 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 19 ไร่	หนอนแมลงค้ำหนามมะพร้าว หรือแตนเบียนเตตระสติคัส ควบคุมด้กแต่แมลงค้ำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ - ใช้ตาข่ายดักจับด้วงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดด้วงวงในระยะหนอนและด้กแต่ ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ที่ใช้แล้ว หรือชั้นผสมกับน้ำมันยาง ทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของด้วงวงมะพร้าว - ใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ใช้ตาข่ายหรือแหจับปลามาซึ่งวางทิศทางลมดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม อัตรา 800 กรัม/กองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ อัตราส่วน 0.5 : 1 เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะหนอนและด้กแต่ หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้ ไดอะซินอน 60% EC อัตรา 80 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณค่อมะพร้าวตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก
	4. โรสี้ขามะพร้าว	พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช และสงขลา) จำนวน 1,066 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 19 ไร่	
	5. ด้วงวง	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม พังงา สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 708 ไร่ การระบาดลดลง 4 ไร่	
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร ชลบุรี กระบี่ นครศรีธรรมราช และพังงา) จำนวน 721 ไร่ การระบาดลดลง 12 ไร่	- ฟันเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) ฟันให้ทั่วบริเวณใต้ใบและต้องฟันในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวีที่จะทำลายเชื้อบีที และฟันติดต่อกัน
	2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (มุกดาหาร สกลนคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 364 ไร่ การระบาดลดลง 6 ไร่	- ปลอยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ
	3. ด้วงแรด	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ร้อยเอ็ด จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,561 ไร่ การระบาดลดลง 11 ไร่	- ใช้กับดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดในระยะด้กแต่ และระยะตัวหนอนและด้กแต่
	4. ด้วงกุหลาบ	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (ตราด ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง สงขลา นราธิวาส จันทบุรี และกระบี่) จำนวน 368 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่	- หมั่นทำความสะอาดบริเวณค่อมะพร้าว น้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ฟันให้ทั่วทรงพุ่ม ทุก 7 - 10 วัน ในตอนเย็นก่อนค่ำ
	5. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (กระบี่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช ตรัง ระยอง สตูล สงขลา พังงา ประจวบคีรีขันธ์ และจันทบุรี) จำนวน 11,266 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 13 ไร่	- กำจัดวัชพืชหรือพืชอาศัยอื่น ๆ เพื่อลดการสะสมของเชื้อในธรรมชาติ และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาราดหรือฉีดพ่นบริเวณรอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ
	6. โรคทะลายเน่า	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตราด ชุมพร และยะลา) จำนวน 1,048 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6 ไร่	- ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน ช่อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบเป็นโรค แยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลายนอกแปลง
	7. โรคใบจุด	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี สงขลา ยะลา นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 121 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่	- ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาทันที เก็บเศษซากพืช นำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ ปลอยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ - ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผา

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	8. โรคนิวโรคสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตรัง สุราษฎร์ธานี นราธิวาส กระบี่ สงขลา นครศรีธรรมราช และยะลา) จำนวน 2,236 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 22 ไร่	ทำลายนอกแปลง และหากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
ยางพารา	1. โรคครากขาว 2. โรคนิวโรคชนิดใหม่ของยางพารา 3. โรคนิวโรคยางพารา 4. โรคหน้ายางแห้ง 5. โรคนิวโรคหนูน 6. โรคคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตรัง ชุมพร กระบี่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และตราด) จำนวน 1,413 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 34 ไร่ พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (แพร่ สุโขทัย นครพนม บึงกาฬ เลยหนองคาย อุดรธานี กระบี่ นราธิวาส ปัตตานี พังงา ยะลา สงขลา และสตูล) จำนวน 978,466 ไร่ การระบาดลดลง 32,281 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี พังงา สุโขทัย นครศรีธรรมราช ชุมพร หนองคาย ตราด และระนอง) จำนวน 1,401 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ตรัง สกลนคร สุราษฎร์ธานี ชุมพร ตราด และนครศรีธรรมราช) จำนวน 5,222 ไร่ การระบาดลดลง 101 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (หนองคาย) จำนวน 1,791 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตรัง สกลนคร สตูล และสงขลา) จำนวน 93 ไร่ การระบาดคงที่	- คำนวณหาวิธีการป้องกันกำจัดโรครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคนิวโรคกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคนิวโรคชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีต 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่ง น้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ - เมื่อพบอาการโรคเป็นรอยบุ๋มเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง เช่น ต้นยางไหลนานผิดปกติและน้ำยางจางลง หรือน้ำยางหยุดไหลเร็ว หรือน้ำยางหยุดไหลเป็นช่วง ๆ บนหน้ากรีต ควรหยุดกรีต 3 - 6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง - ใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝนตามคำแนะนำ เพื่อให้ใบที่ผลิออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พันธุ์ย่อยอ่อนแอดต่อการเข้าทำลายของเชื้อ
กาแฟ	1. หนอนกาแฟสีแดง 2. หนอนเจาะกิ่ง 3. มอดเจาะผลกาแฟ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และตาก) จำนวน 33 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และตาก) จำนวน 163 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และตาก) จำนวน 523 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนกาแฟสีแดง/หนอนเจาะกิ่ง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง และฉีดพ่นสารฆ่าแมลงเพนิโตรโรออน - วางกับดักสารล่อมอดเจาะผลกาแฟ (เมทิลแอลกอฮอล์ : เอทิลแอลกอฮอล์ อัตรา 1 : 1) เต็มสารล่อทุก ๆ 2 สัปดาห์ ใช้เชื้อราบีเวเรีย DOA B18 ผสมสารจับใบฉีดพ่นอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
มันสำปะหลัง	1. โรคนิวโรคมันสำปะหลัง 2. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง 3. โรคพุ่มแจ้ 4. โรคเน่ามันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 33 จังหวัด (กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด สกลนคร สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว ราชบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี และสุพรรณบุรี) จำนวน 607,941 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3,445 ไร่ พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (กำแพงเพชร ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร สกลนคร หนองคาย อุดรธานี สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว และกาญจนบุรี) จำนวน 5,785 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1,668 ไร่ พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (กำแพงเพชร อุทัยธานี กาฬสินธุ์ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร สกลนคร อุดรธานี จันทบุรี ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี และราชบุรี) จำนวน 10,781 ไร่ การระบาดลดลง 520 ไร่ พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (กำแพงเพชร อุทัยธานี กาฬสินธุ์	- เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ไกลและพรวนดิน เพื่อลดปริมาณของ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังที่อยู่ในดิน และควบคุมโดยใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส และแตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเฉพาะจุด เมื่อพบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง - โรคนิวโรค/นิวโรคเหลี่ยมแบคทีเรีย หมั่นตรวจแปลงปลูก หากพบอาการโรคเก็บส่วนต้นและใบที่เป็นโรคนิวโรค นำไปทำลายนอกแปลง เมื่อพบการระบาดรุนแรง ให้ปลูกพืชหมุนเวียน เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง หรือพืชตระกูลถั่ว เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน - โรคนิวโรค/นิวโรคสีชมพู เช่น ด่างเตาตีธอร์ส ด่างปีกสั้น และไรตัวห้า หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน หากเริ่มพบการเข้าทำลายของโรคนิวโรคเก็บทิ้งหรือทำลาย เพื่อลดการเพิ่มปริมาณของโรคนิวโรคในสภาพที่เหมาะสมอาจเกิดการระบาดขึ้นอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเมื่อพบอาการ - โรคพุ่มแจ้ แนะนำใช้พันธุ์ที่ปลอดโรคหรือต้นพันธุ์มันสำปะหลังที่ไม่แสดงอาการของโรคกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อหรือเป็นที่อาศัยของแมลงพาหะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	5. โรคนิวโมมา 6. เพลี้ยหอยเกล็ด 7. โรคโคนเน่าหัวเน่า	ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อุดรธานี ชลบุรี และ กาญจนบุรี) จำนวน 37,529 ไร่ การระบาดลดลง 1,244 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชัยนาท และสกลนคร) จำนวน 292 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ ยโสธร สกลนคร จันทบุรี และชลบุรี) จำนวน 548 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (สระแก้ว) จำนวน 358 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น	หลีกเลี่ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์ จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคยมีการระบาด - โรคนิวโมมาสำหรับปลูกมันสำปะหลัง สะอาดและทนทาน โรคใบด่างมันสำปะหลัง ได้แก่ พันธุ์ระยอง 72 เกษตรศาสตร์ 50 และหัวบง 60 และพันธุ์ต้านทานโรคใบด่าง ได้แก่ อีทอิ 1 อีทอิ 2 อีทอิ 3 หรือพันธุ์อื่น ๆ ที่หน่วยงานวิชาการรับรอง กำจัดแมลงหิวข้าวยาสูบพาหะนำโรค โดยการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของแมลงหิวข้าวยาสูบ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส ตัวเต่าตัวห้า หรือพ่นสารกำจัดแมลง imidacloprid 70% WG และเฝ้าระวังการระบาดของไวรัสใบด่างในพืชอาศัยอื่นๆ
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (นครราชสีมา เพชรบูรณ์ เชียงใหม่ จันทบุรี กาฬสินธุ์ ยะลา ชลบุรี ขอนแก่น และสตูล) จำนวน 143 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ตราด และราชบุรี) จำนวน 234 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและป็นตอเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคนิวโมมา 3. โรคเส้ดำ 4. ตัวหนวดยาว 5. โรคนิวโมมา	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (สุโขทัย อุทัยธานี กาฬสินธุ์ นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุดรธานี และชลบุรี) จำนวน 1,193 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี มหาสารคาม ชลบุรี นครราชสีมา และอำนาจเจริญ) จำนวน 16,194 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 36 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครสวรรค์ สุโขทัย และอุทัยธานี) จำนวน 259 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และขอนแก่น) จำนวน 36 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ขอนแก่น) จำนวน 246 ไร่ การระบาดคงที่	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชยปลอยแดนเบียนไซโตโครแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคนิวโมมา หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคเส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลาเย็น
ทุเรียน	1. เพลี้ยแป้ง 2. เพลี้ยไฟ 3. เพลี้ยไก่แจ้ 4. หนอนเจาะผล 5. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ตาก จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 524 ไร่ การระบาดลดลง 21 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,253 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 989 ไร่ การระบาดลดลง 149 ไร่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นราธิวาส พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 147 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด พิโปรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอามีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอามีทอกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน - เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์โกด์ อัตรา 30 กรัม อะมิทราซ อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทอะซอกซ์อัตรา 40 มล. - โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - เมื่อพบการระบาดของโรคใบด่างหรือใบไหม้มากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	6. ไรแดง	และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 408 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระยอง ยะลา กระบี่ นครศรีธรรมราช ตราด สงขลา และนราธิวาส)	คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือ ส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรครยังคงระบาดพ่นด้วยสาร ป้องกันกำจัดโรคพืช
	7. โรคครากเน่าโคนเน่า	จำนวน 1,119 ไร่ การระบาดลดลง 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (ตาก นนทบุรี จันทบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ภูเก็ต ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี)	- หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสม ไวต์ดอยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาด รุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ - เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือ ไซเพอร์เมทรินโพซาลอน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้
	8. โรคใบติดหรือใบไหม้	จำนวน 4,368 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 137 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี)	สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน - เมื่อพบคราบราสีดำ พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดำ และ สารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อ สาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง
	9. โรคใบจุดสาหร่าย	จำนวน 596 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี)	- ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบ อาการของโรคครากที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ ผสมน้ำขึ้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด
	10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	จำนวน 1,270 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 48 ไร่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี)	- ฝ่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัด ด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน
	11. โรคราดำ	จำนวน 995 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 27 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง ชุมพร พังงา ยะลา ระนอง และสตูล)	- มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้น ทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้
	12. โรคราสีชมพู	จำนวน 423 ไร่ การระบาดลดลง 14 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ตราด ชุมพร สุราษฎร์ธานี และกระบี่)	- หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อน ให้เขย่ากิ่ง ตัวหนอนสีบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับ ทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน
	13. มอดเจาะลำต้น ทุเรียน	จำนวน 161 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร นราธิวาส ยะลา ระนอง สงขลา และสุราษฎร์ธานี)	- หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วง ที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัด วัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดเพียง เล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน
	14. หนอนกินใบ	จำนวน 203 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 9 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (สุรินทร์ จันทบุรี ชุมพร และตราด)	- พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโปรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สาร ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	15. โรคกิ่งแห้ง	จำนวน 228 ไร่ การระบาดลดลง 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง ชุมพร นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี)	- หมั่นตรวจตราผลทุเรียนในแปลงอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะ ในช่วงผลใกล้แก่ หากพบอาการผลเป็นจุดเน่า ควรทำการ ฉีดพ่นสารเคมี เช่น เมตาแลกซิล 25% WP หรือ เมตาแลก ซิลผสมแมนโคเซป หรือ ฟอสเอทิล ออะลูมิเนียม 80% WP ให้ทั่วทั้งต้น ประมาณ 1-2 ครั้ง
	16. โรคแอนแทรกคโนส	จำนวน 538 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 13 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี)	
	17. หนอนเจาะเมล็ด	จำนวน 626 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 88 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ปราจีนบุรี กระบี่ สงขลา นครศรีธรรมราช นราธิวาส และยะลา)	
	18. โรคผลเน่าทุเรียน	จำนวน 143 ไร่ การระบาดลดลง 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชุมพร ระยอง และจันทบุรี) จำนวน 78 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 13 ไร่	
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตาก จันทบุรี นครศรีธรรมราช และระยอง)	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบ โคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. โรคราใบจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง 5. หนอนกินช่อดอก	จำนวน 291 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 18 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ตาก จันทบุรี และนราธิวาส) จำนวน 219 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 165 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตาก และจันทบุรี) จำนวน 100 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 32 ไร่ การระบาดคงที่	- ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนขอนใบ 4. โรคราใบจุด 5. โรคราใบจุดสาหร่าย 6. โรคแอนแทรกคโนส 7. โรคราใบแห้งและขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา และระนอง) จำนวน 299 ไร่ การระบาดลดลง 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ระยอง ยะลา สุราษฎร์ธานี และพังงา) จำนวน 594 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร และระยอง) จำนวน 323 ไร่ การระบาดลดลง 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช พังงา และชุมพร) จำนวน 241 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 519 ไร่ การระบาดลดลง 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 53 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชุมพร) จำนวน 26 ไร่ การระบาดคงที่	- การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุดในช่วงฤดูแล้ง โดยการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชครบพ่น 3 ครั้ง - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคราใบจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ 30-80 กรัม - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบการระบาดของโรคราใบจุดสาหร่ายพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรครา เช่น คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรครา โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - เมื่อพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราดำ 3. โรคราไหม้กาวาด 4. หนอนคืบกินใบ 5. โรครากำมะหยี่ 6. หนอนม้วนใบ 7. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร) จำนวน 176 ไร่ การระบาดลดลง 24 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 411 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 97 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 220 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 28 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 31 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 45 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 10 ไร่ การระบาดคงที่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทยอน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบตาไซฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคราไหม้กาวาด ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง - เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เสี่ยง และเก็บรวบรวมดักแต่ไปทำลายหากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมปีดาไซฮาโลทรีน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาดให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกไรทำลายนำไปเผาทั้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาไมโนโครโตพอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพรีทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			<p>ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย</p> <p>- จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก</p> <p>ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโทพอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร</p>

6. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ประจำวันที่ 9 มิถุนายน 2569

ปัจจุบันมีพื้นที่ควบคุมที่พบการเกิดโรค ทั้งหมด 18 จังหวัด 40 จุด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา กาฬสินธุ์ สุรินทร์ อุบลราชธานี มุกดาหาร สกลนคร บุรีรัมย์ อุดรธานี จันทบุรี ชลบุรี ระยอง ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ ขอนแก่น นครพนม ร้อยเอ็ด หนองคาย และสงขลา ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัด ควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคได้ ทั้งนี้ พบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 8 จุด ในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา นครราชสีมา มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร สุรินทร์ อุดรธานี และอุบลราชธานี

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 152 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ระยอง สระแก้ว นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด หนองคาย อุดรธานี ตาก นครศรีธรรมราช ระนอง และสงขลา